

НАСЛІДКИ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Гуріненко Н.В., Сергієнко Л.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Робота присвячена питанню аналізу тіньової економіки в Україні. Розглянуто сутність тіньової економіки, причини її виникнення та методи боротьби з нею в державі.

Тіньова економіка в поєднанні з організованою злочинністю і корупцією становлять загрозу для економічної та національної безпеки держави.

З аналізу тіньової економіки України зроблені наступні висновки:

1. Держава втрачає можливості реального управління економікою, оскільки більше половини економічної діяльності має неофіційний характер, не потрапляє під дію державно-правових регуляторів. Центральні органи влади не володіють об'єктивними макроекономічними показниками, що ускладнює формування ефективної економічної політики.

2. Тіньова економіка руйнує економічну систему держави. Сконцентрований тут капітал не спрямовується на інвестування національного виробництва, не може бути використаний для підтримки соціальної інфраструктури, об'єктивно сприяє зростанню податкового пресу, що в свою чергу ще більший обсяг економіки заганяє в тінь.

3. Тіньова економіка має антинаціональний характер, заважає утворенню великого легального національного капіталу. Основні вільні фінансові ресурси, сформовані в цьому секторі, направляються за кордон для забезпечення їх збереження.

4. Тіньова економіка розбещує суспільство. Вона деформує свідомість людей, привчає ігнорувати встановлені державою правила, веде до правового нігілізму.

5. Тіньова економіка є економічною і фінансовою базою освіти паралельної державі інфраструктури влади. Вона за своїми масштабами щонайменше прирівнюється до офіційної. Фінансові ресурси, які контролюються тіньовими структурами, співставні з коштами державного бюджету. У світовому масштабі частка нелегального бізнесу в середньому становить від 5 до 10% ВВП. У країнах Латинської Америки - 30% ВВП. В окремих африканських країнах - 50% ВВП. На території колишнього СРСР - 40% ВВП. В Україні тіньова економіка становить понад 50% ВВП. Це не може не відбитися на міжнародному авторитеті України, створює серйозні перешкоди для іноземних інвестицій.

Успіх боротьби з тіньовою економікою можливий лише за умови свідомої масової підтримки цієї боротьби в суспільстві, а це, в свою чергу, досяжно тільки при наявності високого рівня довіри громадян до державних інститутів влади і управління.